בית שלמין. משום שהמעיין בשטר שמשקים לאיסה ממנו חדיר עושה פירות תדיר וכל דבר שעושה פירות תדיר חזקתן ג' שנים מיום ליום אם החזיק בה שלש שנים שלימות אין צריך להביא שטר מכירה ואם טרעדו עליה בעלים הראשונים וזה אומר "מכרת לי ואבד שטרי" חזקתו מועלת לו, ואם לאו, אין חזקתו מועלת לו, לפי שכשאמרו ג' שנים לחזקה כל הראוי לנאת ממנה בג' שנים אמרו: **שדה בית שבעל.** המסתפקת במי נשמים לאינה עושה פירות אלא פעם אחת בשנה חזקתה ג' שנים ואינה צריכה מיום ליום ומה היא חזקתה ר' ישמעאל אומר ג' חדשים בראשונה ג' באחרונה ושנים עשר חדש באמצע הרי (ג) י"ח חדש ר"ע אומר חדש בראשונה וחדש באחרונה וי"ב חדש באמצע הרי י"ד חדש, א"ר ישמעאל בר"א בשדה לבן, אבל בשדה אילן כנס את תבואתו, ומסק את זיתיו, (ד) וכנס את קייצו הרי אלו ג' שנים: **גמ'** אמר ר' יוחנן שמעתי מהלכי אושא שהיו אומרים מנין לחזקה (ה) ג' שנים? משור המועד מה שור המועד כיון שנגח ג' נגיחות נפק לי' מחזקת תם וקם ליה בחזקת מועד ה"נ כיון דאכלה תלת שנין נפק לה מרשות מוכר וקיימא לה ברשות לוקח א מה שור המועד עד נגיחה רביעית לא מיחייב ה"נ עד שנה רביעית לא קיימא ברשותיה הכי השתא התם מכי נגח שלש נגיחות הוי מועד ואידך

חזקת הבתים וכית הבדיס. פי' ר"י בר מרדכי דהא דתנן בפרק חומר בקדש (מגיגה כה:) עברו הגיחות והבדיס דמסמע שיש להן זמן קבוע הייט שרוב העולם דורכים לו בזמן לקיחה אבל יש בני אדם שמלגיעין כל השנה ודורכין במעט מעט:

חזקת "הבתים והבורות והשיחין והמערות והשובכות והמרחצאות ובית הבדין ובית השלחין והעבדים וכל (ה) שהוא עושה פירות תדיר חזקתן שלש שנים מיום ליום, ישרה. (ג) הבעל חזקתה שלש שנים ואינן מיום ליום (א) ר' ישמעאל אומר ג' חדשים בראשונה ג' באחרונה ושנים עשר חדש באמצע הרי (ג) י"ח חדש ר"ע אומר חדש בראשונה וחדש באחרונה וי"ב חדש באמצע הרי י"ד חדש, א"ר ישמעאל בר"א בשדה לבן, אבל בשדה אילן כנס את תבואתו, ומסק את זיתיו, (ד) וכנס את קייצו הרי אלו ג' שנים: **גמ'** אמר ר' יוחנן שמעתי מהלכי אושא שהיו אומרים מנין לחזקה (ה) ג' שנים? משור המועד מה שור המועד כיון שנגח ג' נגיחות נפק לי' מחזקת תם וקם ליה בחזקת מועד ה"נ כיון דאכלה תלת שנין נפק לה מרשות מוכר וקיימא לה ברשות לוקח א מה שור המועד עד נגיחה רביעית לא מיחייב ה"נ עד שנה רביעית לא קיימא ברשותיה הכי השתא התם מכי נגח שלש נגיחות הוי מועד ואידך

שלשה חדשים ברשונה. מתוך פ"ה משמע דבני רבי ישמעאל שהוא יזרע ויקצר בתוכן שלשה חדשים ראשונים וכן באחרונים ואין תימה שהרי תבואה המזרעת אחר ניסן גדילה בג' חדשים ואין זמנה עד ניסן הבא דמלינן כעין זה דאמרי' בר"ה (יג.) כל תבואה הנקצרת בתג בידוע שביאה שלש לפני ר"ה אלמא גדלה פעמים בתוכו זמן אבל קשיא לר"י דא"ל אמאי צריך י"ח חדשים בט"ו חדשים סגי שיזרע ג' חדשים לפני ניסן ויקצור בניסן ושניה בסוף הקיץ ושלישית בניסן הבא וי"ל דצריך אכילה תמוכה של י"ב באמצע אע"ג דאמרי' בגמ' אכל חלת פירי אחלתא ירחי כגון אספסתא לרבי ישמעאל היא חזקה שאני התם לפי שהיא זמן שלה אבל קשה לר"י דאמרי' בגמ' (נקמן דף ט:) פירא רבה ופירא זוטא אכל ביניהו דר' ישמעאל ור"ע ופ"ה דר' ישמעאל סבר פירא רבה כגון שעוריס ושבולת שועל שגדלים בג' חדשים ור"ע סבר פירא זוטא כגון ירק הגדל בחדש אחד והא אמרי' בגמרא (נקמן ע"ב) דאספסתא בחדש אחד היא חזקה לרבי ישמעאל ונראה לר"י דלא בעי רבי ישמעאל שיהא התבואה ויקצר אלא אפי' זרעה הראשון לא הוא זרעה בשלשה חדשים אחרונים אע"פ שלא קצרה והא פליגי דרבי ישמעאל סבר בעינן שיהא גדל הפרי ברשותו הרבה כגון ג' חדשים והייט פירא רבה ור"ע סבר דאין צריך שיגדל ברשותו אלא חדש אחד והייט פירא זוטא וא"ת היאך יהא ניכר שיחזיק בה כל ג' חדשים ראשונים או אחרונים כי ביום אחד לא בג' יוכל לקצור לו לזרוע וכי תימא שמנכש חדשים אחרונים ויקצור אלא אמאי זרעה הראשון לא הוא זרעה בשלשה חדשים אחרונים אע"פ שלא קצרה והא פליגי דרבי ישמעאל סבר בעינן שיהא הרבה כגון ג' חדשים והייט פירא רבה ור"ע סבר דאין צריך שיגדל ברשותו אלא חדש אחד והייט פירא זוטא וא"ת היאך יהא ניכר בה כל ג' חדשים ראשונים אחרונים כי ביום אחד לא בג' יוכל לקצור לו לזרוע וכי תימא שמנכש חדשים אחרונים ויקצור אלא אמאי זרעה הראשון לא הוא זרעה בשלשה חדשים אחרונים אע"פ שלא קצרה והא פליגי דרבי ישמעאל סבר בעינן שיהא הרבה כגון ג' חדשים והייט פירא רבה ור"ע סבר דאין צריך שיגדל ברשותו אלא חדש אחד והייט פירא זוטא אכל ביניהו דר' ישמעאל ור"ע ופ"ה דר' ישמעאל סבר פירא רבה כגון שעוריס ושבולת שועל שגדלים בג' חדשים ור"ע סבר פירא זוטא כגון ירק הגדל בחדש אחד והא אמרי' בגמרא (נקמן ע"ב) דאספסתא בחדש אחד היא חזקה לרבי ישמעאל ונראה לר"י דלא בעי רבי ישמעאל שיהא התבואה ויקצר אלא אפי' זרעה הראשון לא הוא זרעה בשלשה חדשים אחרונים אע"פ שלא קצרה והא פליגי דרבי ישמעאל סבר בעינן שיהא הרבה כגון ג' חדשים והייט פירא רבה ור"ע סבר דאין צריך שיגדל ברשותו אלא חדש אחד והייט פירא זוטא וא"ת היאך יהא ניכר בה כל ג' חדשים ראשונים אחרונים כי ביום אחד לא בג' יוכל לקצור לו לזרוע וכי תימא שמנכש חדשים אחרונים ויקצור אלא אמאי